

Μεταρρυθμίσεις στο Βυζάντιο

7^ΟΣ ΑΙΩΝΑΣ
ΜΧ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΝΕΟΤΕΡΟΥ ΚΟΣΜΟΥ | ΓΕΛ
ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ

Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (Βυζάντιο)

565. Θάνατος του Ιουστινιανού

Το Βυζάντιο στο τέλος της βασιλείας του Ιουστινιανού

Οι βασικοί αντίπαλοι

The Eastern Roman Empire under Justinian I, AD 527–565

SĀSĀNID PERSIA (ĪRĀN) c. 600

© Ian Mladjov

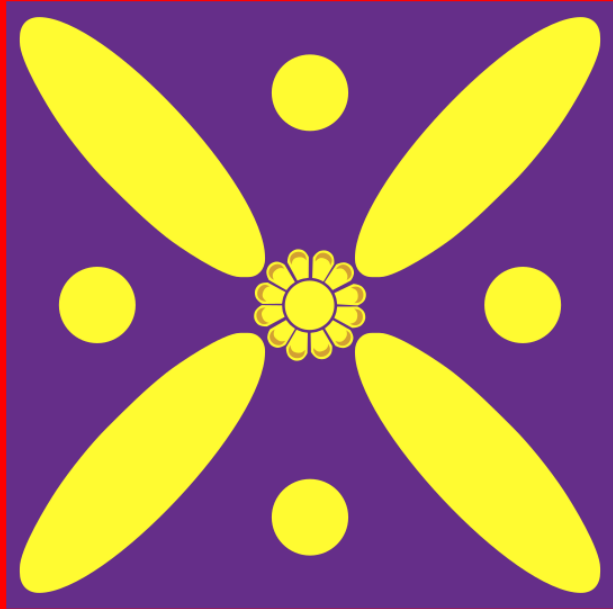
Οι δυο μεγάλες αυτοκρατορίες

OFFICIAL NAMES OF SĀSĀNID CITIES

- Abaršahr Nēv-Šābuhr
- Argān Vēh-az-Āmid-Kavād
- Belābād Vēh-Andiyōk-Šābuhr
- Gōymān Ērān-Vinnārd-Kavād
- Gōr Ardaxšīr-Xvarrah
- Haṭṭā Pērōz-Ardaxšīr
- Hulwān Ērān-Āsānkart-Kavād
- Kāskar Xusrav-Šābuhr
- Mōsil Nōd-Ardaxšīr
- Partav Pērōz-Kavād
- Rāg Rām-Pērōz
- Šāpūr Ērān-Xusrav-Šābuhr
- Tabūk
- Taymā'
- Yatrib
- al-Tā'if

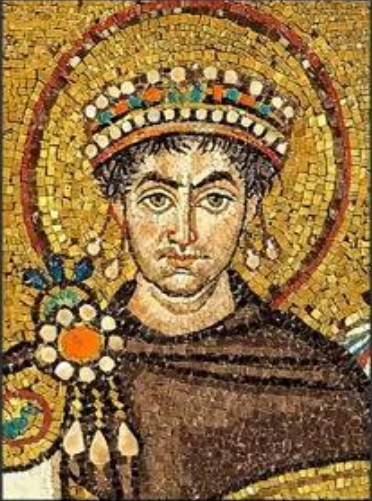
Πέρσες: Αυτοκρατορία Σασσανιδών

Σλάβοι

Οι διάδοχοι του Ιουστινιανού δεν μοιάζουν εξίσου ικανοί...

527	565	578	582
			
Justinian I the Great Justinian dynasty	Justin II Justinian dynasty	Tiberius II Justinian dynasty	Maurice Justinian dynasty
			

σόνη

602

Phocas
non-dynastic

610

Heraclius
Heraclian dynasty

641

Constantine III
Heraclian dynasty

641

Heraklonas
Heraclian dynasty

Ηράκλειος vs Χοσρόης: 1

Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία περ. 650 μΧ

Προσπάθειες για μεταρρύθμιση

- Τον 7^ο αιώνα επιχειρείται μια εκτεταμένη μεταρρύθμιση στη διοίκηση του κράτους
- Γιατί; Για να κυβερνηθεί το κράτος με αποτελεσματικότερο τρόπο.
- Τι περιλαμβάνει η μεταρρύθμιση;
Τη δημιουργία «ΘΕΜΑΤΩΝ»

Τι ήταν τα θέματα;

1

- Αρχικά: **Ήταν στρατιωτικές μονάδες** που μετακινούνταν ανάλογα με τις ανάγκες σε όλη την έκταση του κράτους.

2

- Οι μονάδες αυτές σε κάποια στιγμή **εγκαθίστανται μόνιμα** σε συγκεκριμένες περιοχές.
- Οι περιοχές παίρνουν «το όνομα» αυτών των μονάδων

3

- Τα θέματα εξελίσσονται σε διοικητικές περιφέρειες του κράτους

1 Skutatos, 11th-12th centuries
2 Skutatos, c.950
3 Pelastos, c.975
4 Skutatos, 10th century

Τα πρώτα θέματα

Επέκταση των θεμάτων σταδιακά σε όλο το κράτος

- Τα πρώτα θέματα στη Μικρά Ασία (μέσα 7^{ου} αι.)
- Αργότερα επεκτείνονται και στην Βαλκανική Χερσόνησο.
- Τα θέματα θα είναι η βάση οργάνωσης του «μεσοβυζαντινού» κράτους.

Hierarchy of Byzantine Themata ca AD 900
[De cerimoniis aule Byzantinae]

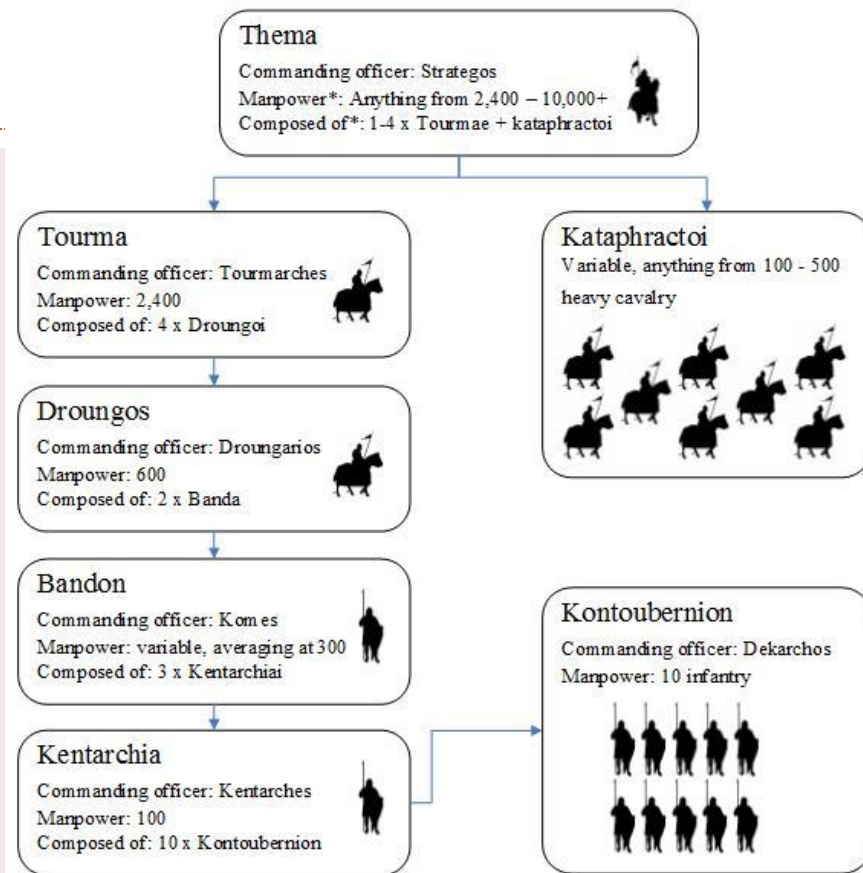

**Επέκταση των
θεμάτων
σταδιακά σε όλο
το κράτος**

Πώς διοικούνταν τα θέματα

- Ο στρατηγός ήταν ο ανώτερος διοικητής
- Είχε στρατιωτική εξουσία
- Και πολιτική εξουσία
- Οι στρατιώτες παίρνουν στρατιωτόπια

The themata were the great districts of land that made up the Byzantine Empire. Each thema could levy an army of its landworkers. See glossary (at the back of the book) for more information.

*There was no standard number of soldiers in a Byzantine Thema, though most could theoretically muster between one and four tourmae. However, in the mid 11th century, many themata had suffered grievous neglect, and some could muster barely hundreds, let alone thousands.

Στρατιωτόπια = κτήματα που δίνονταν στους στρατιώτες

Ο στρατιώτης
παίρνει κτήματα

Με τα έσοδα
εξασφαλίζει τη
συντήρηση του
αλόγου και του
οπλισμού του

Το κτήμα
μεταβιβάζεται,
μαζί με τη
στρατιωτική
υποχρέωση, στον
πρωτότοκο γιο

Συνέπειες της μεταρρύθμισης των θεμάτων

Στρατιωτικές

- Εκλείπουν οι μισθοφόροι
- Οι στρατιώτες-αγρότες αγωνίζονται με αυταπάρνηση (Αφού υπερασπίζονταν την ιδιοκτησία τους)

Κοινωνικές

- Πολλοί μεγάλοι γαιοκτήμονες είχαν σκοτωθεί από τις εισβολές Σλάβων και Αβάρων
- Τα κτήματά τους καταλαμβάνονται από μικροιδιοκτήτες – ελεύθερους αγρότες ή και ακτήμονες

Αναδιάρθρωση της κοινωνίας

- Δημιουργούνται οι **κοινότητες χωρίων**
 - Εύρωστες (έχουν ιδιοκτησία και έσοδα)
 - Ομοιογενείς (οι πιο πολλοί ανήκουν στην ίδια κοιν. Τάξη)
- Τα χωριά αποτελούνται από τους ελεύθερους αγρότες και μικροϊδιοκτήτες
- Γίνονται η πιο δυναμική κοινωνική τάξη

Αλλαγές στην κρατική μηχανή

Αυτοκράτορας:

Από τα μέσα του 7^{ου} αι εξαρτώνται απ' αυτόν όλες οι κρατικές υπηρεσίες

Λογοθέτης του Γενικού:

έχει την ευθύνη για τα οικονομικά του κράτους

Νέο αξίωμα: Λογοθέτης του δρόμου.

Σιγά σιγά γίνεται ένα είδος
«πρωθυπουργού»

- Αρμόδιος για οδικό δίκτυο, μετακινήσεις
- Διπλωματία, πρεσβευτές, εξωτερική πολιτική

Εξελληνισμός του ρωμαϊκού κράτους

- Το Βυζάντιο χάνει μεγάλο μέρος των ανατολικών επαρχιών
- Την ίδια στιγμή αποκτά εθνολογική ομοιογένεια: Οι περισσότεροι κάτοικοί του είναι Έλληνες ή ελληνόφωνοι

Το Βυζάντιο... μιλάει ελληνικά

- Τα ελληνικά γίνονται η επίσημη κρατική γλώσσα, στη θέση των λατινικών
- Αυτό φαίνεται και στους επίσημους αυτοκρατορικούς τίτλους:

Πριν

- Imperator Romanorum
- Caesar
- Augustus

Ηράκλειος

- ΒΑΣΙΛΕΥΣ
- Πιστός εν Χριστώ

α β γ δ ε ζ η θ

ι κ λ μ ν ζ ο π

ρ σ τ υ φ χ ψ

ω ϣ = στ ϝ = ου